



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **V. K. N.**
st. příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupený Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem
se sídlem nám 28. října 1898/9, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 20. 2. 2019 č. j. OAM-42/ZA-ZA11-HA08-2019, o
udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 20. 2. 2019 č. j. OAM-42/ZA-ZA11-HA08-2019 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území České republiky, neboť pozbyl pobytové oprávnění a hodlá v ČR nadále zůstat. V případě nuceného návratu do země původu se obává tamější ekonomické situace, nezaměstnanosti a problémů kvůli nesplacenému dluhu. Tyto důvody dle žalovaného nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí včasnou žalobu, v níž žalovanému vytýkal, že mu nebyl udělen azyl z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu. Ze země vycestoval proto, aby unikl bídě, neboť tamější hospodářská situace mu nedovolovala najít si zaměstnání a uživit sebe a rodinu. Možnost získání práce ve Vietnamu je vázáno na nutnost mít velké množství peněz a známostí, kterými nedisponoval. V zemi původu by navíc nemohl splácet trvající dluh, přičemž má obavy z nepříznivých důsledků tohoto nesplaceného dluhu a také z toho, že právní prostředky ochrany před věřiteli dostupné ve Vietnamu by nebyly dostatečně účinné zabránění pronásledování věřiteli. Žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až v době, kdy byla jedinou možností jeho dalšího legálního pobytu na území ČR, což svědčí o tom, že důvody této žádosti nepociťuje natolik palčivě. Před podáním této žádosti již nějakou dobu v ČR pobýval na základě pobytových oprávnění, avšak je přirozené, že tehdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany, když mu reálně nehrozila nutnost vycestování a vzniku újmy s tím spojené. Teprve až ve chvíli, kdy vznik této újmy reálně hrozil, vznikly důvody pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Podle žalobce žalovaný pochybil také v tom, že v jeho případě neshledal důvody pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu. Žalovaný ve svém rozhodnutí na jedné straně uvádí, že jsou vietnamští občané navrátilivší se do vlasti po tom, co se snažili získat azyl v zahraničí, podrobeni šikaně či uvěznění, avšak na straně druhé žalovaný tvrdí, že tato skutečnost se nedotýká žalobce. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2019 č. j. OAM-42/ZA-ZA11-HA08-2019 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobcích bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s.ř.s.).

5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 11. 1. 2019. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce dne 18. 1. 2019 uvedl, že do ČR vstoupil 9. 2. 2017, kdy přicestoval letecky z Vietnamu přes Katar do Prahy. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že ve Vietnamu je velmi těžký život. Nechce se tam vrátit a přeje si být zde. Dne 18. 1. 2019 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobce v ČR pobýval od svého příjezdu na pracovní vízum a posléze podal žádost na povolení dlouhodobého pobytu za účelem podnikání. Naposledy, když se dostavil pro překlenovací vízum, bylo mu sděleno, že povolení k pobytu nemá, přičemž od r. 2017 si jej prodlužoval pravidelně, vždy o 6 měsíců a naposledy o 3 měsíce, vždy za pomoci prostředníka. Pokud by byl nucen se vrátit do Vietnamu, nemohl by podporovat manželku a děti. V průběhu pohovoru žalobce uvedl, že v ČR pobývá již od r. 2007 a tehdy odjel ze země původu proto, že se dozvěděl, že si zde může vydělat. Před odjezdem z vlasti neměl žádné potíže a opustil ji toliko za účelem zlepšení své ekonomické situace. V případě návratu do Vietnamu se má kam vrátit, avšak obává se, že jej tam

nikdo nezaměstná, neboť získat zaměstnání není jednoduché a člověk musí mít hodně peněz a známostí, jinak se nikam nedostane. V případě návratu se tedy obává ekonomické nouze spojené také s tím, že dluží nějaké peníze a z důvodu tohoto dluhu by mohl mít potíže. Dodal, že udělení mezinárodní ochrany je pro něj jedinou šancí, jak zůstat v ČR a pomáhat manželce a dětem žijícím ve vlasti. Součástí správního spisu jsou informace o zemi původu žalobce, a to:

- informace Odboru azylové a migrační politiky MV ČR ze dne 24. 8. 2018 o bezpečnostní a politické situaci ve Vietnamu,
- výroční zpráva Amnesty International 2018 ze dne 22. 2. 2018 a
- informace Human Rights Watch 2018 ze dne 18.1.2018 – Vietnam.

6. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání a nebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle odst. 5 téhož ustanovení ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou se rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není přechodná a cizinec k ní má přístup. Podle odst. 6 citovaného ustanovení původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.

7. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů.
8. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělení cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
9. Podle odstavce 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
- uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo,
 - pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
10. Krajský soud především považuje za potřebné zdůraznit, že přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí z hlediska žalobních bodů, jak byly uvedeny v žalobě žalobce ze dne 18. 3. 2019. Žalobce namítal, že v jeho případě jsou dány důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu s poukazem, že u něj nadále přetrvává potřeba uživit sebe a svoji rodinu s ohledem na hospodářskou situaci v zemi původu, která mu neumožnila najít si zaměstnání. Ekonomické zabezpečení své rodiny by bylo pro něj problematické i z důvodu trvajícího dluhu, který by tam nemohl splácet. V této souvislosti vyslovil obavy z nepříznivých důsledků existence nesplaceného dluhu a z toho, že právní prostředky ochrany před věřiteli ve Vietnamu by byly nedostatečné a neúčinné k zabránění pronásledování, které by mohlo postihnout jeho i členy jeho rodiny. Ze shora citovaného ust. § 14 zákona o azylu vyplývá, že na udělení humanitárního azylu nemá žadatel subjektivní právo a že je věcí uvážení správního orgánu rozhodujícího o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Soudu proto nenáleží přezkoumávat výsledek úvahy správního orgánu, ale pouze to, zda rozhodnutí logicky plyne z provedených důkazů a zda k němu správní orgán dospěl při dodržení práv na spravedlivý proces a zda jeho rozhodnutí nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem. Důvody pro udělení humanitárního azylu jsou důvody zcela výjimečnými, jde o takové situace, ve kterých by neudělení azylu bylo nehumánní. Takovými důvody může být např. velmi závažné onemocnění, důsledky živelné katastrofy, stáří žadatele o udělení mezinárodní ochrany apod. Za takový důvod rozhodně nemůže být považováno nepříznivé hospodářské situace v zemi původu žadatele a v důsledku toho i problém získání zaměstnání a ekonomické zabezpečení žadatele a jeho rodiny. Tíživá ekonomická situace postihuje obecně převážnou část obyvatelstva země

původu žalobce a jako důvod pro udělení azylu by přicházela v úvahu pouze tehdy, kdyby vůči žadateli o mezinárodní ochranu bylo realizováno opatření mající za následek pronásledování z důvodu uvedených v ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů v zemi původu žalobce. O žádný z těchto případů se ovšem v případě žalobce nejedná. Důvodem pro udělení humanitárního azylu rozhodně není skutečnost, že žalobce má obavy z jednání věřitelů vůči své osobě a členům své rodiny z důvodu nesplaceného dluhu. S tím žalobce spojuje také obavy z neúčinnosti právních prostředků ochrany před tímto jednáním. Krajský soud musí konstatovat, že podle obsahu správního spisu žalobce v průběhu správního řízení nijak blíže nespecifikoval, kdy a od koho a v jaké výši si finanční prostředky vypůjčil; teprve v podané žalobě se zmiňuje o věřitelích, kterým peníze dluží a o obavě, že mu proti nim nebude poskytnuta přiměřená ochrana. Tvrzení, že by mu státní orgány v zemi původu nemohly poskytnout pomoc v případě potíží se soukromými osobami – věřiteli, není nijak opodstatněné a doložitelné a ze strany žalobce uváděné pouze jako hypotetické obavy, neboť podle dostupných informací o poměrech v zemi původu žalobce existují možnosti požádat příslušné státní orgány o pomoc proti případným nezákonným zásahům. O tuto pomoc však žalobce ve vlasti dosud nikdy nepožádal a nemůže tedy oprávněně tvrdit, že by mu poskytnuta nebyla v potřebné míře či že by mu byla odmítnuta.

11. Žalobce namítal, že nesouhlasí s názorem žalovaného v tom, že důvody, které jej vedly k žádosti o mezinárodní ochranu, nepociťuje natolik palčivě. Naopak teprve až mu hrozila nutno vycestování a vznik újmy s tím spojené, podal právě z tohoto důvodu žádost o udělení mezinárodní ochrany. Z této žalobní námítky plyne jediné, a sice že hlavním důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany byla jeho potřeba další legalizace pobytu na území ČR a že tuto žádost, jak sám přiznává, podal až v době, kdy mu hrozilo nucené vycestování z území. Žalovaný k tomu zcela správně v odůvodnění svého rozhodnutí poukázal na ustálenou judikaturu, podle které azylové řízení není prostředkem k legalizaci pobytu na území ČR, resp. prostředkem pro získání pracovního povolení. Pobyt cizinců na území ČR upravuje zákon č. 326/1999 Sb., jehož možností měl žalobce využít a jehož instituty nelze nahrazovat správním řízením ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu. Je tedy i tato žalobní námitka zcela nedůvodná.
12. Závěrem své žaloby žalobce namítal, že mu nebyla udělena doplňková ochrana ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, přičemž vážnou újmu spatřoval v tom, že mu hrozí perzekuce v případě nuceného návratu v důsledku toho, že se snažil v zahraničí získat azyl. Žalovaný přitom na jedné straně uvedl, že jsou vietnamští občané po návratu do vlasti jako neúspěšní žadatelé o azyl podrobeni šikaně či dokonce uvěznění dle trestního zákoníku a na druhé straně uvádí, že se toto žalobce netýká. Žalobci lze přisvědčit v tom, že na str. 9 napadeného rozhodnutí se uvádí, že vietnamští občané, kteří jsou repatriováni poté, co se snažili získat azyl v zahraničí, mohou být šikanováni nebo uvěznění dle trestního zákoníku a že v dubnu a květnu 2016 bylo osm lidí odsouzenou k trestu odnětí svobody na 2 – 4 roky, co byli v roce 2015 zachyceni na moři australskými orgány a vráceni do Vietnamu. Žalobce však opomíjí, že odůvodnění rozhodnutí v této části pokračuje konstatováním, že to nijak nesouvisí s jeho situací, neboť z vlasti vycestoval zcela legálně již v r. 2007, a to konkrétně a cíleně za účelem výdělečné činnosti. Navíc

opakovaně a bez jakýchkoliv potíží do ČR přicestoval i v r. 2017 a výslovně uvedl, že před odjezdem z vlasti neměl nikdy žádné potíže s vietnamskou státní mocí. S tímto závěrem žalovaného krajský soud zcela souhlasí a hodnotí i tuto žalobní námitku jako nedůvodnou.

13. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl, přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle § 51 odst. 1 s.ř.s.
13. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v tomto řízení úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 5. srpna 2019

JUDr. Petr Indráček
samosoudce